

**Mo:fo:s we Fol eyo:
Taitus
emo: sa:sa:liga:fo:
To we tamina agelema**

Mo:fo:s we Fol eyo: Taitusbo:wo: sa:sa:liga:fo:
Tamin amio: Fol o:lia: Taitus o:lia: ha:na:sa:ga,
ho:na:lo: hegefa: hen nowo: Kilit, a:la:yo: a:na
ane. A:la:yo: to nafayo: wida:sa:ga:, Fol e hen
nowa ha:nakiyo:, Taitus e Kilit sa:s ho:giyo:
bo:fo:melea:ki, a:na ta:fo:. A:la:fo:ko:lo: Fol eyo:
Taitusbo:wo: asulo: dimiakiyo:, Kilit sa:so: ha-
laido: doma:ki, mo:fo:s we a:na sa:sa:liga:fo:.

Mo:fo:s sa:sa:lo: us wenamio: to ha:g nolo:
da:lab. Nowo: Taitus eyo: Keliso kaluka:isale ini
mano: dibebesa:sa:ga:, sa:s misa: kaluka:isaleyo:
da:fema:ki, Fol eyo: wido:. Nowo: Taitus e
ko:go:do: kaluka:isale o:lia: kaluka:isale so:wa
o:lia: a:la:ta:ga: madali nanogdo: dian kaluka:isale
imo:wo: mano: walama:ki, Fol eyo: wido:
Nowo: Kilit Keliso kaluka:isaleyo: mano: nafale
dimidaki, nolbo:wo: ha:fo: disa:laki towa:yo:
mo:kegema:ki, Fol eyo: to we a:na sa:sa:liga:fo:.

¹ Ne Fol, Godeya: ene nanog dian kalu nowo:
ne. Ya:su Kelisowa:lo: iliga:felo: kalu nowo: ne.
A:la:fo:ko:lo: Godeya:lo: da:fe alifelo: kaluka:isale
nolba: tilidabu a:no: ko:lo: halale alitakiyo:,
Godeya: to man hendele a:no: fanda asula:
melea:kiyo:, ne nanog a:na dimidama:ki da:feyo:.

² A:la:go:ko:lo: tilidabu a:no:lia: asulo: a:no:lia:yo:

dialikiyo:, iyo: mela:no: mela:no: sagala:liki yasilima:ib. Mo:wo: Gode e mo:dikili sa:lan ko:lo: e taminde amio: mela:no: mela:no:wo: dia:ib a:la:liki saefa:. ³ A:la: saefa: ko:lo: ho:lendeyo: fa:la:dowabiki, Godeya:yo: ene to a:no: kalaba fa:la:dowo: alifa:. To a:no: kalaba fa:la:doma:kiyo:, Gode nilo: gasili a:ma:yo: to a:no: nolbo:wo: walama:ki nemo: dimi.

⁴ Taitus, na:no: tilidabuwo: imilig dowo: ko:lo:, ge no:no:n so:wale dowabiki, niyo: mo:fo:s we gemo: sa:sa:liga:to:l. Kanulan mano: a:la:ta:ga: ha:sa dowan man a:no: gi o:lia: melea:ki, niyo: Do Gode o:lia: nilo: a:ma:la: gasili Ya:su Keliso o:lia:mo:wo: dulugu sio:.

Sa:s amilo: misa: kaluwa: man dibibiakilo: da:feano: we

⁵ Niyo: ge Kilit ho:na:lo: hegefa: hen a:namilo: ta:fo:wo: mo:wo: we. Nanogo: mo:kedefo: a:no: gi dimidaki a:la:ta:ga: Kilit amisa:no: tambo amio: nilo: gemo:lo: sio: aumbo:, sa:s misa: kaluwo: da:fema:ki, a:na ta:fo:. ⁶ Giyo: sa:s misa: kaluwo: da:fema:nikiyo:, kalu we o:ngo: ko:lo: da:fea:bi. Eyo: man digalo:le kudu ha:naki, kalu nolba:yo: e hala dimidab a:la:bo: mo:asula:sen. E gayo: imilig di. A:la:ta:ga: kalu ene so:wagalin a:no: Kelisowa tilida:da:sa:ga:, kaluka:isale siwa:l amio: iyo: mo:a:la:iyaki, iya o:lia: ano o:lia:ma: towo: kudu ha:na:sen a:no: ko:lo: da:fea:bi. ⁷ Sa:sdo: bo:fo:lowan kalu eyo:, Godeya: nanog dimidama:kiyo: ene ta:fo: ko:lo: da:feakiyo:, kalu we o:ngo: ko:lo: da:fea:bi. Eyo: man digalo:le kudu ha:naki, kalu nolba:yo: e hala dimidab a:la:bo: mo:asula:sen. A:la:ta:ga: e kalu alan

a:lakiyo:, kaluka:isaleyo: mo:wa:la:sa:ndan. E bo:ibo: mo:gadian. E aluna: ho:no: modo: nakiyo:, mo:no:nolan. A:la:ta:ga: nol o:lia:yo: mo:buban. E mole alan dia:no:wo: mo:meselan.

⁸ Man o:leo:ngo:wo: mo:dimidaki, e mageso: kaluwo: dinafa tilidowan. E man nafale dimidama:no: asulan. E asulo: nafalelo: kudu ha:nan. Ene man digalo:le, Godeya:lo: asulab a:no:lo: kudu ha:na:sen. Ene asulo:wo: dinafa tilidowan.

⁹ To hendele emo:lo: wido: a:no:, eyo: dinafa halale ta:li silikiyo:, kaluka:isale nolba: tilidabuwo: halaido: doma:ki man a:no: widan. A:la:ta:ga: Godeya: tolo: gola ba:da:sen kaluka:isale i a:no: to we hendelelo:b a:la:bo: fanda asuluma:ki, man a:no: wida:sen.

¹⁰ Mo:wo: Kilit sa:s us a:namio:, tolo: saditan man o:lia: madali tolo: sa:lan man o:lia: dikili sa:lan man o:lia: a:no: kaluka:isale modo:wo: kudu ha:na:lab. A:la:ta:ga: Yu Keliso kaluka:isale, Yuwa: elelo: o:kudu ha:nab a:no:lo: man a:no: alan dimida:lab.

¹¹ Iliyo: mole afale dia:no: a:la:liki, nililo: mo:dimidan man a:no: wida:lab ko:lo: kaluka:isale nol o:lia: ini so:lo: o:lia:yo: asulo:wo: no:nolo: alitaki, ili tilidabuwo: ta:tab. A:la:fo:ko:lo: iliyo: to man a:no: wa:kabiyo: widabena:ki ka:la:bi.

¹² Tamin amio: asulo:lo: di kalu nowo: Kilit hen a:na ilikiyo:, towo: a:la: sa:sa:lo:, “Kilit kaluka:isaleyo: madali towo: sa:la:sen. Iyo: saila gasayo: o:ngo: dowa:sen. Iyo: bo:sulakiyo:, ma:no:wo: besagali na:sen.” ¹³⁻¹⁴ To we mada hendele sa:sa:lo:. A:la:fo:ko:lo: kaluka:isale ili tilidabu a:no: halaido: doma:ki, a:la:ta:ga: iliyo: Yuwa: kandayo: malolab a:namida:yo: mo:iligi dabuma:ki, a:la:ta:ga: to hendelelo: mo:kudu

ha:nab kaluwa:lo: ele difa: a:no:, mo:kudu hamana:kiyo:, giyo: halale sa:laki, i a:no: digalaki wida:bi. ¹⁵ Kalu abeyo: Godeya: siwa:la amio: asugo: go:go:do: a:lab a:no:, Godeya: siwa:la amio: kelego: tambo nafale dowab. Ko:sega kalu abeyo: Ya:suwo: mo:tilida:dakilo:, asulo:wo: mogago: a:lab a:no:, ililo: dimido: a:no: tambo mogago:le dowab. Kalu i a:no: ili asulo:wa:lo: nafale aloba:dan a:no: mogagila: ko:lo:lab. ¹⁶ Iliyo: ne Godeyo: mada asulo: a:la: sa:la:lab ko:sega, ililo: man dimidab a:ma:yo:, iyo: Godeyo: mo:ba:dan a:la: widakigab. A:la:fo:ko:lo: Godeya:yo: kalu o:mo:wo: mada mogago: ba:da:sa:ga: mo:beab. Iyo: Godeya:lo: sio: aumbo: mo:kuduha:nakiyo:, man nafa dimidama:no:wo: mo:lilo:.

2

Ko:go:do: kaluka:isalemo:lo: to wido:wo: we

¹ Taitus giyo:, to man widakiyo:, to hendele o:lia:lo: ililo: dowab a:no: ko:lo: wida:bi. ² Kalu ko:go:do:le sab o:mo:wo: a:la:wida:bi. “Kalu ko:go:do:, gio: mo:no:nolo: dowaki, asulo: nafalelo: kudu ha:na:lubi. Nolo: gi ha:ga dowakiyo:, gili mano: nafale dimida:lubi. Gililo: tilidabu mano:, ha:fo: disa:lan mano:, a:la:ta:ga: hida:yo: fa:la:dowalikilo: halale kagama:no: man a:no: ko:lo:, giliyo: kudu ha:na:lubi.” Giyo: imo:wo: a:la: wida:bi. ³ Taitus giyo:, ka:isale ko:go:do: sab imo:wo: towo: a:la:wida:bi. “Ka:isale ko:go:do:, giliyo: Godeya:lo: asulab aumb dimidakiyo:, nolo: sada:da:so:bo. Aluna: ho:n nab a:ma:yo: gili asulo:wo: mo:tilidoma:ki ta:ta:bi. Man digalo: mesa:no: a:no: ko:lo: wida:li

ha:na:bi.” ⁴⁻⁵ Giyo: a:la:widalikiyo:, ka:isale ko:go:do: iliyo:, ka:isale so:wa imo:wo: a:la:wida:bi. Gio: kalu o:lia: so:wa o:lia:mo:wo: ha:fo: disa:la:bi. A:la:ta:ga: gio: asulo: nafalelo: kudu ha:naki, malilo: man kuduha:na:bi. Gio: kaluwa: ha:ga dowaki, ginin so:lo:wo: dinafa bo:fo:lubi. A:la:ta:ga: nowo:mbo:wo:lo: sagale alita:bi. Kaluka:isale nolba:yo: Godeya: to nafa a:no: dio:ge sa:labena:ki, ka:isale so:wa imo:wo: to a:no: ko:lo: wida:bi.

Kalu so:wamo:lo: to wido:wo: we

⁶ A:la:ta:ga: kalu so:wa iliyo: asulo: nafalelo: kudu hamana:ki, iyo: halale alita:bi. ⁷ Iliyo: man gilo:wo: ba:da:sa:ga: kudu mena:ki, giyo: kelego: tambo dimidakiyo:, mano: nafale dimida:bi. Giyo: mano: widakiyo:, digalo: man kuduha:naki, to gilo: sa:lab a:no: hendele a:la:asuluma:ki, wida:bi. ⁸ Giyo: man widakiyo:, digalo: nafale to sa:la:lubi. Gis kalu iliyo: nililo: mogago: dimido: a:no: mo:ba:dalikiyo:, to sa:ma:no:wo: aundo:ma dowaki, iyo: sendeloma:ki, giyo: a:la:wida:bi.

Madali nanogdo: dian kaluka:isalemo:lo: to wido:wo: we

⁹⁻¹⁰ Giyo: madali nanogdo: dian kaluka:isalemo:wo: a:la:wida:bi. “Nanog dian kaluka:isale giliyo:, kelego: tambo amio: gili misa: kaluwa: ha:ga iliki, towo: a:ma:la:bo: sa:la:so:bo. Misa: kaluwo: sagale alita:bi. A:la:ta:ga: misa: kaluwa: kelego:wo: afalebo: dia:so:bo. Ko:sega gili misa: kaluwa:yo: giliyo: tiliasuluma:kiyo:, giliyo: ho:lono: tambo man digalo: a:no: kuduha:na:bi.” Iliyo: a:la: dimidalikiyo:, kaluka:isale nolba:yo:

ililo: dimidab a:no: ba:da:sa:ga:, Godeya:lo: ni ko:lo: gasili wida:lab to a:no: hendelelo:b a:la:bo: asulaki, to a:no: iyo:lo: kuduha:na:no: asuluma:ib.

Ya:su mia:no:yasilakiyo;, man nafale dimida:bi.

¹¹ Godeya:lo: kanulan man a:ma:yo: kaluka:isaleyo: o:lika gasilia:ib ko:lo:, man a:no: kaluka:isale tambomo:wo: kalaba fa:la:dowo:.
¹² Godeya:lo: mo:asulab a:no: o:lia: do:mo:wa:lo: asulan man a:no:lia:yo: kata:foma:ki, Godeya: ene kanulan a:ma:yo: nimo:wo: wida:lab. Man a:no: ta:taki, nio: henfelo: wena silikiyo:, asulo: nafalelo: kudu ha:na:sen man o:lia: digalo: doma:no: man o:lia: Godeya:lo: asulab aumb doma:no: man o:lia:yo: kuduhamana:ki, widab. ¹³ Nilo: gasilia:no: Gode Alan o:lia: Ya:su Keliso elo: a:ma:la:do: mia:nigab ho:len alan a:no:, nio: sagala:li yasila:likiyo:, man a:no: ko:lo: dimida:mela:niki. ¹⁴ Nio: man mogago: dimida:len amio:, a:ma:la: gasiliaki, a:la:ta:ga: nili asulo:wo: malilo: doma:ki, Ya:su Keliso eyo: ene mela:no:wo: a:na wala:. A:la:go:ko:lo: kaluka:isale nio: eno:le doma:ki, a:la:ta:ga: mano: nafale dimidama:no: mada asuluma:ki, Ya:suwa:yo: a:na dimido:.

¹⁵ A:la:fo:ko:lo: giyo: to a:no: wida:lubi. Giyo: towo: halaido: widakiyo:, kaluka:isaleya: tilidabu a:no: halale alitaki, mogago: dimido: a:no: digala:bi. Ge o:lika iliki walama:ib ko:lo: kaluka:isale nolba:yo: ge o:ngo:malo:ngo: ba:dabena:ki, ge halale dowa:bi.

3

Man nafale dimida:bi

¹ Taitus giyo: Kilit Keliso kaluka:isalemo: a:widakiyo:, iliyo: gamani misa: kalu amisa:n misa: kalu o:lia:ma: ha:ga dowaki, ililo: to sa:lab a:no: kudu hamana:ki wida:bi. Kaluka:isaleyo: ho:lenu: tambo man nafa dimidaki kudu hamana:ki wida:bi. ² Kaluka:isale iliyo: nolo: mo:sada:daki, ha:sa doma:ki wida:bi. Inin wiyo: mo:wabudakiyo:, kaluka:isale wo: tambomo:wo: ege doma:kiyo: wida:bi.

³ Nio:lo: tamin amio: babale dowaki, to sa:labo: mo:kudu ha:na:sen. Nilo: dikidab a:ma: towo: tilida:da:ga:yo: kuduha:na:sen. A:la:ta:ga: man ko:li ko:lilo:, nili do:mo:wa:lo: asulan o:lia: nili sagalakilo: dimida:sen a:no:lia:ma:yo:, nio: meya: melo: o:ngo: a:ma: susululia:ga: ha:na:len. Nio: ho:lenu: tambo man mogago: dimida:likiyo:, nol o:lia:yo: entea:liki mobeas:en. A:la:ta:ga: kaluka:isale nolba:yo: nimo:wo: kulufeyab amio:, niliyo:lo: imo:wo: kulufeya:sen. ⁴⁻⁵ Ko:sega nilo: gasili Gode eyo: nimo:wo: ha:fo: disa:laki, sagale alita:sen ko:lo:, nio: a:ma:la: gasili. Nio: man digalo:le dimida:lenu gasilima ko:sega, Godeya:yo: nio: nofolo: alitaki, gasili ko:lo: ene Mama a:ma: halaido: iliki, nio: to:go:de alifa: ko:lo:, nio: ho:gi a:sa:la:liaki, mela:no: ho:gi dimi. ⁶ Nilo: gasili, Ya:su Keliso eya ilikiyo:, Godeya:yo: Ene Mama Malilo: a:no:, boba dimiaki, niya ko:go:lu alifelo. ⁷ Elo: dimido:wo: mo:wo: we. Godeya: ene kanulo: a:ma:yo: nio: ene siwa:l amio: digalo:le ta:ta:sa:ga:, ene so:wale doma:ib. A:la:galikiyo:, nio: mela:no: mela:no: a:no: mada

dia:~no: asulab a:~no: dimi. ⁸ To a:~no: hendele so:~lo:l. Kaluka:isale Gode amilo: tilidabu i a:~ma:yo: man nafa halale dimidama:~no:wo:, tamindeyo: welo:b a:~la: asuluma:~ki, giyo: to a:~no: halale wida:~bi. Nilo: to wido:l we nafale ko:~lo:, to wema:yo: tambo asuwa:~fa:ib. ⁹ Ko:~sega giyo: mo:~lo:~ma kabilo: towa:~lo: kegab a:~no:~lia:, ge ma:~mu i mio: agela:~sen a:~no:~lia:, Mosesa: ele saefa: amilo: to kegab a:~no:~lia:, towa:~lo: kegab a:~no: tambo ta:~ta:~ga:, a:~le dowa:~bi. Mo:~wo: towa:~lo: kegab a:~ma:yo: fo nafayo: mo:~helema:~ib. ¹⁰ Sa:s us amio:, kaluka:isale imilig noma:yo: towa: kegakiyo: aloba:~ma:~no: to sa:~lalega, giyo: hagugo:~wo: sa:~la:~bi. A:~la:~ta:~ga: emo:~wo: hagugo: towo: wa:~ka sio: amio: mo:~da:~dalega, gio: kalu a:~no: fa:s dimia:~bi. ¹¹ Kalu o:~ngo:~wo: e asulo: nafaleyo: ta:~taki, man mogago:~le dimida:~lab ko:~lo:, ene mogago: dimido: a:~ma:yo:, e mo:~walila:~la:~ga: ta:~li ko:~lo:~lab, a:~la:~bo: ge asulab.

¹² Ta:~n ho:~len amio: ne Nikopolis amisa:~n a:~na mesa:~no: asulo: ko:~lo:, kalu imilig nowo:, Ate~mas eyele, Tikikus eyele gelo:~wa iliga:~ta:~ga:yo:, giyo: ne a:~na galima:~ni bo:~bo:~ge ya:~bi.

¹³ Abolos o:~lia: gamani elelo: asulo: kalu, Senas o:~lia:yo: ha:~na:~nigalikiyo:, a:~la:yo: kelego:~lo:~ma dowabena:~ki, giyo: mada asuwa:~ta:~bi.

¹⁴ A:~la:~ta:~ga: kelego:~lo:~ma kaluka:isale iyo: asuwa:~foma:~kiyo:, Kilit Keliso kaluka:isaleya:yo: imo:~wo: halale asuwa:~ta: melea:~ki asulo:l. Iliyo: a:~la:~dimidalikiyo:, fo nafa hedaki, ho:~leno: tambo kelego:~wo: o:~li doma:~ib.

¹⁵ Kaluka:isale tambo ne o:~lia:~lo: sab wema:yo: gimo:~wo: sagalo: towo: iliga:~tab. A:~la:~ta:~ga: tilid-

abu kaluka:isale ne mili ko:lo: gi o:lia: sab nol
o:mo:wo:lo: sagalo: towo: sa:la:biyo:
Godeya: ha:fo: disalano: gi o:lia: dowa:biyo:.

Kaluli Baibel
Portions of the New Testament in the Kaluli language
of Papua New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Kaluli long
Niugini

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaluli

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

b1d455ca-c4bb-5822-b79f-8fad97c5b77